

KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Organ
Förbundsstyrelsen

Datum
28.9.2021

13/2021

Sammanträdestid	Tisdag 28.9.2021 kl. 11.30-14.45	
Sammanträdesplats	Skarpansvägen 30, Torshavn	
Beslutande	ORDINARIE	ERSÄTTARE
	☒ Runar Karlsson, ordf. ☒ Katrin Sjögren, vice ordf. §181-182 ☒ Gun-Mari Lindholm ☒ Roger Jansson ☒ Ida Eklund ☒ Susann Fagerström ☒ Christian Dreyer	☐ Ewa Danielsson ☐ Anna Holmström ☐ Johan Rothberg ☐ Henrik Löthman ☐ Andreas Johansson ☐ Nicklas Danielsson ☐ Julia Lindfors
Föredragande och sekreterare	☒ Katarina Dahlman, förbundsdirektör	☒ Åsa Andersson, kanslisekreterare
Övriga närvarande	☐ Mikaela Brandt ☐ Andrea Björnhuvud ☐ Susann Peltonen ☐ Paulina Eklund	☒ Jenny Tildeman §§178-182 ☐ Sarah Holmberg ☐ Jimmy Hellgren
Paragrafer	§§178-182	
Underskrift	Ordförande	Sekreterare
	_____ Runar Karlsson Ordförande	_____ Katarina Dahlman Sekreterare
Protokolljustering	Ort och tid Mariehamn den _____	
Sammanträdet är kungjort	Mariehamn den 23.9.2021	
Protokoll framlagt till påseende	Ort och tid Mariehamn den _____	
Intygar	_____	
Utdragets riktighet bestyrker	Ort och tid Mariehamn den _____	
Underskrift	_____	

KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	28.9.2021	13/2021

ÄRENDEN:

- § 178 Sammanträdets sammankallande och beslutsförhet
- § 179 Protokolljustering
- § 180 Godkännande och komplettering av föredragningslistan
- § 181 Personer under 65 med minnesproblematik
- § 182 Budget 2022 samt ekonomiplan 2023-2024

Denna möteskallelse har utfärdats samt anslagits på anslagstavlan för offentliga kungörelser i Mariehamn den 23.9.2021

Sida 0

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	28.9.2021	13/2021

Bilagor:

1. Förslag till budget 2022 samt verksamhetsplan 2023-2024
2. Styrelsens förändringsförslag
3. Kommunfördelning enligt styrelsens förändringsförslag 28.9.2021 (-410 000 euro)
4. Förvaltningens lista på möjliga inbesparingar

Sida 1

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	28.9.2021	13/2021

SAMMANTRÄDETS SAMMANKALLANDE OCH BESLUTSFÖRHET

§ 178

BESLUT:

Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

PROTOKOLLJUSTERING

§ 179

BESLUT:

Till protokolljusterare valdes Roger Jansson.

Protokollet justeras 1.10.2021 klockan 9.00 på Kommunernas socialtjänsts kansli.

Sida 2

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	28.9.2021	13/2021

GODKÄNNANDE OCH KOMPLETTERING AV FÖREDRAGNINGSLISTAN

§ 180

BESLUT:

Förbundsstyrelsen godkände föredragningslistan.

Gun-Mari Lindholm deltog på distans och intygade att ingen obehörig var närvarande.

Katrin Sjögren anlände till mötet kl. 11.45.

Sida 3

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	28.9.2021	13/2021

PERSONER UNDER 65 MED MINNESPROBLEMATIK

§ 181

Demensföreningen på Åland genom verksamhetsledare Fia Hagelberg lämnade in en skrivelse till KST i juni 2021. Verksamhetsledaren uppger att demensföreningen vid två tillfällen varit på hörande angående demensvårdens utveckling i Mariehamn. Första gången i samband med kartläggning och åtgärdsplan för demensvården i juni 2019 och andra gången i maj 2021. Hörandena hölls av en arbetsgrupp/demenskommitté utsedd av stadsstyrelsen i Mariehamn. Demensföreningen har vid båda hörandena lyft behovet av en dagverksamhet för personer under 65 år på Åland. Även ett boende för personer under 65 år saknas. Verksamhetsledaren uppger att dessa personer idag vårdas inom äldreomsorgen vilket inte är någon optimal lösning. Demensföreningens verksamhetsledare föreslår att KST skulle kunna vara en del i det förhoppningsvis kommande demenscentret i Mariehamn som då skulle innefatta en avdelning/enhet med ESB-boende för yngre personer under 65 år. Denna avdelning skulle då, i och med KST, erbjuda platser för yngre personer med demenssjukdom, under 65 år till hela Åland. Även dagverksamhet under 65 år skulle med fördel kunna placeras i Mariehamns tilltänkta demenscenter. Även avlastningsplatser behöver finnas, idag räcker inte platserna till i Mariehamn.

Förbundsdirektör Katarina Dahlman och områdeschef för funktionsservice och sysselsättning Andrea Björnhuvud hördes i demenskommittén 15 september 2021.

Personer under 65 år med minnesproblematik ligger under KSTs ansvarsområde. KST har identifierat två personer som är under 65 år och i behov av boendeplats. Demensföreningen känner till ett tiotal som är under 65 år och har minnesproblematik.

Förvaltningen konstaterar att om två personer är i behov av boende så kan inte KST ha ett specifikt boende för personer under 65 år med minnesproblematik.

Då finns det två vägval;

- Öppna en avdelning för personer under 65 med blandad problematik, däribland minnesproblematik
- Låta personer under 65 med minnesproblematik vara på en demensavdelning för personer över 65 år

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

SAMMANTRÄDESPROTOKOL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	28.9.2021	13/2021

Förvaltningen har konsulterat Mejt Svahnström som är specialiserad inom demens och som jobbat med demensvård sedan 2006. Hon uppger att frågan har diskuterats under många år och i den bästa av världar skulle ett eget boende för personer under 65 år vara optimalt.

Det har ändå visat sig att de yngre i behov av boende är så få, fortsättningsvis, så det är inte möjligt att i nuläget skapa ett boende för dem.

Detta grundar sig i att yngre drabbade oftast har god fysik långt in i sjukdomen, vilket innebär att de fortfarande kan bo hemma med stöd och hjälp samt eventuell dagverksamhet.

I många fall kan det fungera så under flera år. När personen i fråga kommer så långt i sin sjukdom att fysiken också påverkas och det inte längre är möjligt att klara vardagen, varken för en själv eller anhöriga, är det dags för ett boende.

Det har då visat sig att sjukdomen framskridit så långt att det oftast handlar om institutionsvård. I det skedet är även den kognitiva svikten så pass försämrade att klienten då är i stort behov av god omvårdnad, trygg miljö och kunnig personal. Bland anhöriga och andra som inte har kunskap om sjukdomens förlopp kan finnas en uppfattning att det är opassligt att blanda en 60-åring med 80-90 åringar på en avdelning. Har man dock kommit så långt i sjukdomen är inte det ett problem. Mejt Svahnström har sett många exempel på yngre som flyttat till små demensenheter. Förr eller senare tvingas de till ytterligare flytt för institutionsvård. ”Demens har ingen åldersgräns”.

När frågan diskuteras behöver KST ha i åtanke att personen blir hemkommunens ansvar vid 65 års ålder. En flytt vid 65 år är kanske inte så optimalt då man lider av demens.

Ska KST i enlighet med demensföreningens förslag få tillgång till platser inom demenscentret i Mariehamns stad så behöver hemkommunen gå med på ett betalningsansvar då personen fyller 65 år alternativt att personen får en plats i hemkommunens demensboende.

Om det finns ett tiotal personer under 65 år med minnesproblematik borde dagverksamhet kunna ordnas speciellt för den gruppen.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen diskuterar ärendet och ber demenskommittén ta i beaktande att KST kan behöva få tillgång till boendeplats i Mariehamns tilltänkta demenscenter åtminstone för de klienter som har Mariehamn som hemkommun. Förvaltningen ger förslag på hur dagverksamheten kan ordnas för personer under 65 med minnesproblematik.

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	28.9.2021	13/2021

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget.

Sida 6

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	28.9.2021	13/2021

BUDGET 2022 SAMT EKONOMIPLAN 2023-2024

§ 182

Budgeten 2021 gjordes upp utifrån verksamhetsstatistik från Ålands statistik- och utredningsbyrå (ÅSUB), dvs vad KST:s verksamhet hade kostat om det fortfarande hade skötts av kommunerna. Budgetmedel för hemservice, boende under 65 och stöd för rörligheten budgeterades manuellt eftersom dessa kostnader finns under äldreomsorgen i ÅSUBs statistik.

Förbundsstyrelsen minskade först verksamhetskostnaderna i budgeten 2021 med 1 050 000 euro och efter att kommunerna lämnat yttrande över budgetförslaget så minskades kostnaderna med ytterligare 580 000 euro, dvs totalt med dryga 1,6 miljoner euro.

Nettodriftskostnadsökningen mellan år 2018 och 2019 var 1 585 000 euro. Ser man flera år tillbaka så är kostnadsökningen i snitt ca 1 miljon per år. KST hade således en budgeterad kostnadssänkning mellan åren 2020 och 2021.

Verksamhetskostnaderna i budgeten 2022 beräknas öka med 1,78 miljoner euro, dvs lite mer än de inbesparingar som gjordes i 2021 års budget, utan en historisk ökning på 1 miljon.

I jämförelse mellan 2021 års budget och nu föreliggande förslag för 2022 är det viktigt att minnas att budgeten för 2021 togs fram på basen av ÅSUBs statistik. Förslaget till 2022 års budget har på ett annat sätt kunnat baseras på faktiska kostnader och kostnadsfördelningar för det gemensamma socialvårdsområdet. Ett tydligt exempel vid jämförelse mellan 2021 och 2022 års budget är till exempel kostnaderna för familjevården som 2021 budgeterades som köptjänst men som 2022 flyttats till löner. Vidare har flera personliga assistenter övergått från att ha varit anställda av brukare till att bli anställda av KST. Ovanstående innebär att köp av tjänst minskar medan lönekostnaderna ökar.

Det behöver också beaktas att barnskyddet tidigare var en enhet medan det i KST är uppdelat på två områden; barnskydd samt tidigt stöd för barn och familj.

Sida 7

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	28.9.2021	13/2021

I analysen av kostnadsbilden för år 2021 behöver också beaktas att KST inte startat all budgeterad verksamhet och heller inte haft möjlighet att fullt ut tillhandahålla den service som nya socialvårdslagen kräver.

KST behöver en utökning av socialarbetare/socialhandledare och administratörer där man sett att man inte klarar sig med nuvarande bemanning. Delvis håller KST inte lagstadgade utredningstider. Vissa tjänster kan tillsättas tillfälligt under KSTs uppbyggnadsfas.

KST behöver utveckla servicen i samarbete inom och utanför organisationen med beaktande av den nya socialvårdslagen och med tyngdpunkt på barn- och mödrarådgivning, barnomsorg, skola och äldreomsorg. Personaldimensioneringen behöver vara tillräcklig. Utredningsarbetet är tidskrävande och samtidigt ska bedömningar om insatser göras parallellt. Barns möjlighet att vara delaktig i frågor och beslut rörande dem behöver utvecklas.

Organisationen måste fortlöpande arbeta med effektiviseringar samt förenklade förfaranden i verksamheten.

IT-kostnaderna var för lågt budgeterade i 2021 års budget. Kostnaderna avser bastjänster för förbundets IT-system såsom drift, Microsoft 365-licenser och IT support.

I budgeten har upptagits hyra för det nya boendet vid Mariegatan för 5 månader. Kostnaden var inte budgeterad 2021.

Behovet av institutionsvård för missbrukare har under 2021 varit lägre än förväntat, men beräknas under 2022 återgå till tidigare nivå.

Gällande arbetet mot våld i nära relationer finns medel reserverat för köp av tjänst för stödgrupp/stödsamtal, vilket inte förverkligats under 2021.

För att tillgodose behovet av sysselsättning köper KST sysselsättningsplatser av Ålands handikappförbund. Enligt gällande avtal mellan KST och Ålands Handikappförbund betalar KST för tjänsten enligt verksamhetens fastställda budget, men drar av alla eventuella bidrag. Från och med år 2022 halverar landskapsregeringen sitt bidrag för Fixtjänsts verksamhet.

Sida 8

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	28.9.2021	13/2021

KSTs växeltjänst finns idag inom Mariehamns stad. KST får bra service från Mariehamns stad men avtalet behöver omförhandlas alternativt måste KST sköta växeln på egen hand. KST har lagt till en tjänst som växletelefonist ifall man inte uppnår ett förmånligare avtal med Mariehamns stad.

Inom verksamhetsområdet funktionsservice- och sysselsättning är budgeterade kostnader för boende som inte är egenproducerat högre för 2022. Budgeten för 2022 baserar sig på faktiskt antal klienter vid budgeteringstillfället och avser boende både inom och utanför Åland för både specialomsorgs- och övriga klienter.

FÖRBUNDSDirektörens förslag:

Förbundsstyrelsen godkänner budget 2022 samt ekonomiplan för 2023–2024 i enlighet med bilaga 1 och ber medlemskommunerna om deras synpunkter på förslaget.

BESLUT:

Förbundsstyrelsen beslöt godkänna förslaget med tillägget att besparingar på 410 000 euro ska göras i enlighet med bilaga 2.

Christian Dreyer föreslog att förslaget återremitteras med följande motiveringar:

1. för att få till stånd en kostnadsnivå som ägarkommunerna kan hantera.
2. för att förvaltningen ska kunna ta fram det underlag i form av åtminstone prognosticerat utfall för 2021 och utökningar jämfört med utfallet som behövs för att förbundsstyrelsen ska kunna ta ställning till budgetförslaget.
3. förfarandet där förbundsdirektören lägger fram ett formellt förslag i samband med kallelsen men sedan på mötet delar ut en lista på ”förslag till inbesparingar”, vilka dock inte är ett beslutsförslag, inte är ett gångbart förfarande.

Förslaget vann inte understöd.

Dreyer reserverade sig till beslutet med följande motivering:

Med följande motiveringar föreslog jag på förbundsstyrelsens möte den 28.9.2021 en återremiss av budgeten:

För det första har förbundsstyrelsen inte fastställt ett direktiv för budgetarbetet vilket lett till att det inte funnits någon möjlighet för förbundsstyrelsen och därmed ägarkommunerna att i förväg

Sida 9

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet

KOMMUNERNAS SOCIALTJÄNST k.f.

SAMMANTRÄDESPROTOKOL

Organ	Datum	Nr
Förbundsstyrelsen	28.9.2021	13/2021

ge förbundets förvaltning någon vägledning om vilken kostnadsnivå som ägarna mäktar med. Många av Ålands kommuner har redan en ansträngd ekonomisk situation. Genom att godkänna ökade kostnader för socialtjänst tvingar kommunalförbundet primärkommunerna att prioritera ner egenproducerad samhällsservice till förmån för just Kommunernas socialtjänst k.f. Det bör vara ägarna som sätter de ekonomiska ramarna för kommunalförbundet, inte tvärtom vilket med denna budget blir fallet.

För det andra har förbundsstyrelsen ännu i slutet av september inte fått ta del av ett seriöst prognostiserat utfall för 2021. De mellanbokslut som presenterats har varit behäftade med fel så som summor i miljonstorlek som enligt förvaltningen ”ännu ej bokförts”. Utan en tillförlitlig prognos för utfallet 2021 går det inte att ta ställning till utökningar inför budget 2022. Ett känt problem är att förbundets budget för 2021 innehåller stora fel vilket betyder att det är omöjligt att basera budget 2022 på avvikelserna från budget 2021. Det minsta man kan begära är att förbundet tar fram en prognos för utfall 2021 samt vilka utökningar som föreslås i budget 2022 jämfört med *utfallet* 2021.

Utän att budgeten tagits fram utifrån ett budgetdirektiv med en fastslagen kostnadsnivå eller något underlag i form av prognosticerat utfall för 2021 anser inte jag att förbundsstyrelsen kan godkänna budgetförslaget. Förbundsstyrelsen har ställts inför fait accompli där den föreslagna budgeten ökar kommunernas kostnader med ca 2 miljoner och sifferunderlaget är oklart. Att en återremiss ytterligare försenar budgetprocessen är något jag är övertygad om att ägarkommunerna föredrar framför att en stor kostnadsökning godkänns på skakigt underlag.

Slutligen kan konstateras att förbundsstyrelsens inför mötet skickat ut ett beslutsförslag som då mötet startade kompletterades med en lista med ”förslag på inbesparingar” vilka dock ändå inte angavs som förbundsstyrelsens beslutsförslag.

Protokolljusterarnas signatur bestyrks	Protokoll framlagt till påseende	Utdragets riktighet